

Specifika Neurochirurgické JIP

**VONDRUŠKOVÁ LENKA
JURICOVÁ EVA**

19.11.2011 V BRNĚ

O čem budeme hovořit ?

- **Definice oboru neurochirurgie**
- **Nejčastější diagnózy neurochirurgického oddělení**
- **V čem spočívají specifika ošetrovatelské péče na neurochirurgické JIP**
- **Závěr**

Definice oboru Neurochirurgie

- **„Chirurgický obor medicíny, který se zabývá operační léčbou nemocí nervového systému (mozkové a míšní nádory, úrazy mozku a míchy, nitrolební krvácení apod.)“** Vokurka, M. Hugo, J. a kol. *Velký lékařský slovník*. 7.vydání. Praha, Jessenius Maxdorf, 2007
- **„Neurochirurgie je samostatný lékařský obor, který se zabývá chirurgickou léčbou onemocnění a poranění centrální a periferní nervové soustavy. Neurochirurgie je obor operační, podobná podstata onemocnění a stejné diagnostické metody ji přibližují nejvíce k neurologii.“** Kozler, Petr. *Základy neurochirurgie pro studující lékařství*. Praha, Univerzita Karlova, Vydavatelství Karolinum, Vydavatelství Karolinum, 1997

Nejčastější diagnózy NCH oddělení

- Nádory mozku a lebky
- Cévní onemocnění mozku
- Záněty mozku
- Poranění hlavy a mozku
- Onemocnění páteře a míchy
- Hydrocefalus
- Postižení periferních nervů
- Epileptochirurgie

Specifika ošetrovatelské péče na NCH-JIP

- Monitorace neurologického stavu
- GCS
- Šířka a fotoreakce zornic
- Péče o drenážní systémy
 - *lumbální drenáž*
 - *komorová drenáž*
- Péče o pacienta s ICP čidlem
- Hypotermie pacienta

Monitorace neurologického stavu

- Cíl - zachycení neurologických změn
- Norma = pacient při vědomí, orientován, spolupracuje, bez poruchy hybnosti
- Sledování hybnosti končetin (motorika, lateralizace)
 - Změny svalové síly (symetrie)
 - Pareza x plegie

Glasgow Coma Scale (GCS)

- Glasgow Coma Scale =
Glasgowská klasifikace bezvědomí
- Hodnotí se odpověď na podněty:
 - otevření očí = 1 - 4 body
 - slovní odpověď = 1 - 5 bodů
 - motorická odpověď = 1 - 6 bodů

Glasgow Coma Scale

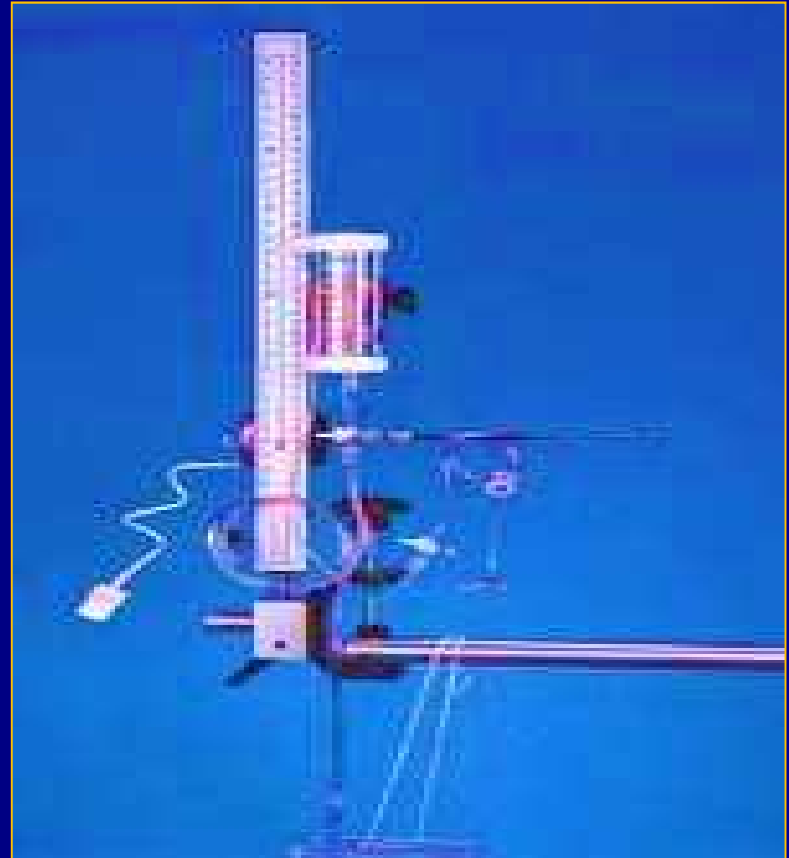
	Otevírání očí	Nejlepší slovní odpověď	Nejlepší motorická odpověď
1	Neotevře vůbec	Žádná	Žádná odpověď
2	Na bolest	Nesrozumitelné zvuky	Extenze na bolest
3	Na oslovení	Nepřiléhavá slova	Patologická flexe
4	Spontánně	Zmatený	Necílená flexe na bolest
5		Orientován	Cílená flexe na bolest
6			Pohyb na slovní příkaz

Šířka a fotoreakce zornic

- **Izokorie** = stav, kdy zornice obou očí mají stejnou velikost
- **Anizokorie** = stav, kdy se velikost zornic liší, tedy nemají stejnou velikost. Anizokorie je vážným příznakem intrakraniální expanze, zornice na postižené straně je široká a nereaguje na osvit!!!
- **Fotoreakce** = reakce zornic na světlo, při osvětlení se zornice zužují

Ošetrovateľská péče o drenážní systémy

- Lumbální drenáž
- Komorová drenáž

Lumbální drenáž

- Drenáž subdurálního prostoru za účelem snížení nitrolebního tlaku (evakuace likvoru)
- Zavádí se do oblasti bederní do spinálního durálního vaku (mezi 3 a 4 nebo 4 a 5 bederním obratlem)
- Set lumbální drenáže se skládá z lumbálního katetru s mandrénem, spojovacího setu a sběrného sáčku s měrnou stupnicí

Ošetrovatelská péče o pacienta s lumbální drenáží

- Pravidelná kontrola průchodnosti drenáže
- Kontrola výše přepadu drenáže!
- Pravidelná kontrola a zápis odvedeného množství likvoru
- Přísné dodržování zásad asepse při manipulaci s drenážním systémem!
- Monitorace vitálních funkcí pacienta
- Monitorace neurologického stavu, zornic, GCS

Komorová drenáž

- Drenáž systému s cílem evakuace nadprodukce mozkomíšního moku z mozkových komor (snížení intrakraniálního tlaku)
- Zavádí se trepanačním návrtem do mozkové komory
- Set komorové drenáže se skládá z komorového katetru, spojovacího setu, antirefluxní sběrné komory, sběrného sáčku, měřidla, laserového ukazovátka

Ošetrovatelská péče o pacienta s komorovou drenáží

- Pravidelná kontrola průchodnosti drenáže!
- Kontrola výše přepadu drenáže!
- Pravidelná kontrola a zápis odvedeného množství likvoru
- Přísné dodržování zásad asepse při manipulaci s drenážním systémem!
- Monitorace vitálních funkcí pacienta
- Monitorace neurologického stavu, zornic, GCS

Intrakraniální čidla (ICP čidla)

- ICP čidla se zavádějí za účelem monitorace intrakraniálního tlaku
- Norma ICP = 10-15 Torr
- **Intrakraniální hypotenze**
hodnota **menší než 10 Torr**
- **Intrakraniální hypertenze**
hodnota **vyšší než 20 Torr**
- Zavádí se trepanačním návrtem přes frontální kost

Ošetrovatelská péče o pacienta s ICP čidlem

- Monitorace hodnot ICP tlaku
- Monitorace perfuzního tlaku mozku (CPP) (CPP = MAP-ICP)
- Monitorace neurologického stavu, zornic, GCS
- Monitorace vitálních funkcí, laboratorních hodnot
- Zajištění zvýšené polohy hlavy pacienta a minimalizace dráždění v okolí pacienta

Hypotermie pacienta na neurochirurgické JIP

- Hypotermie = doporučena u léčby přetrvávající nitrolební hypertenze formou mírné hypotermie (do 34°C)
- Chlazení pacienta:
 - celotělové chlazení speciálními dekami (Blanketrol) a chlazení hlavy speciálními pokrývkami hlavy

Závěr

- **Monitorace neurologického stavu** (hybnost, lateralizace, svalová síla)
- **GCS**
- **Zornice** (šířka + reakce zornic!!!)
- **Péče o drenážní systémy** (lumbální a komorová drenáž)
- **Péče o pacienta s ICP čidlem**
- **Hypotermie** pacienta na NCH-JIP

**DĚKUJEME ZA
POZORNOST**

